

Brexit - Status i zasiłek dla bezrobotnych

Departament Rynku Pracy Data publikacji: 25.02.2019 Data modyfikacji: 13.08.2019

W związku z prawdopodobnym wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej bez zawarcia odpowiedniej umowy kwestie dotyczące m.in. zasad pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywateli Wielkiej Brytanii, oraz członków ich rodzin oraz świadczeń z zabezpieczenia społecznego, w okresie bezpośrednio następującym po wystąpieniu tego państwa z Unii Europejskiej zostały uregulowane w ustawie z dnia 15 marca 2019 r. o uregulowaniu niektórych spraw w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej bez zawarcia umowy, o której mowa w art. 50 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz. U. z 2019 r. poz. 622). Ustawa ta dostępna jest na stronach RCL: <http://www.dziennikustaw.gov.pl/du/2019/622/1> i wchodzi w życie z dniem wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej. Dzień ten zostanie ogłoszony w Dzienniku Urzędowym „Monitor Polski”.

I. Nabywanie statusu bezrobotnego oraz zasiłku dla bezrobotnych na terytorium Polski przez obywateli Zjednoczonego Królestwa i członków ich rodzin oraz obywateli polskich legitymujących się okresem pracy na terenie Zjednoczonego Królestwa.

1. Jeżeli jesteś obywatelem Zjednoczonego Królestwa lub członkiem jego rodziny przebywającym na terytorium Polski w dniu poprzedzającym dzień wyjścia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej i jesteś zarejestrowany w urzędzie pracy jako bezrobotny, będziesz mógł zachować ten status na dotychczasowych zasadach:

- **do dnia, w którym decyzja w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy lub zezwolenia na pobyt stały stanie się ostateczna** – o ile do dnia 31 grudnia 2020 r. wystąpiłeś z wnioskiem o udzielenia takiego zezwolenia, a postępowanie bez twojej winy nie zostanie zakończone przed 31 grudnia 2020 r.,

- **do dnia 31 grudnia 2020 r.** – jeżeli do tego dnia nie wystąpiłeś z wnioskiem o udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy lub zezwolenia na pobyt stały.

2. Jeżeli jesteś obywatelem Zjednoczonego Królestwa lub członkiem jego rodziny i w dniu poprzedzającym dzień wyjścia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej jesteś zarejestrowany w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny, oraz:

- **posiadasz prawo do zasiłku dla bezrobotnych** – to będzie Ci przysługiwało prawo do kontynuowania pobierania zasiłku do wyczerpania okresu na jaki został przyznany, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2020 r.;
- **nie posiadasz prawa do zasiłku, ponieważ jesteś w okresie tzw. karencji (oczekiwanie na zasiłek)** – to nabędziesz prawo do zasiłku w wysokości i na okres wynikający z przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (dalej: ustawa o promocji zatrudnienia) po upływie okresu karencji i będziesz pobierał zasiłek do wyczerpania okresu na jaki został przyznany, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2020 r.

Zatem w okresie od dnia wyjścia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej do dnia 31 grudnia 2020 r. będziesz mógł posiadać status bezrobotnego oraz kontynuować pobieranie zasiłku dla bezrobotnych. W tym okresie należy jednak uzyskać zezwolenie na pobyt stały albo zezwolenie na pobyt czasowy, gdyż po dniu 31 grudnia 2020 r. będziesz mógł nabyć/zachować status bezrobotnego i nabyć prawo do/kontynuować pobieranie zasiłku (jeśli oczywiście spełnisz pozostałe warunki określone w ustawie o promocji zatrudnienia), jeżeli uzyskałeś zezwolenie na pobyt stały albo zezwolenie na pobyt czasowy przed tą datą.

Jednocześnie konieczne jest podkreślenie, że jeżeli postępowanie w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy albo na pobyt stały – bez twojej winy – nie zostanie zakończone przed 31 grudnia 2020 r. to pomimo tego będziesz mógł kontynuować posiadanie statusu bezrobotnego i tym samym pobieranie zasiłku dla bezrobotnych po tej dacie – do dnia określonego w decyzji pobytowej wydanej w wyniku prowadzonego postępowania.

3. Jeżeli jesteś obywatelem polskim lub państw członkowskich UE, państw EOG nie będących członkami UE i Konfederacji Szwajcarii oraz członków ich rodzin i pracowałeś na terenie Zjednoczonego Królestwa to:

- okresy ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek przebyte w Zjednoczonym Królestwie do dnia poprzedzającego dzień wyjścia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej zostaną Ci zaliczone na zasadach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego do okresu 365 dni uprawniającego do nabycia prawa do zasiłku oraz do okresu, od którego zależy wysokość i okres pobierania zasiłku. Organem przyznającym prawo do zasiłku jest marszałek województwa;
- okresy zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub prowadzenia pozarolniczej działalności przebyte w Zjednoczonym Królestwie w okresie 12 miesięcy od dnia

wyjścia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej zostaną Ci zaliczone do okresu 365 dni uprawniającego do nabycia prawa do zasiłku oraz do okresu, od którego zależy wysokość i okres pobierania zasiłku, o ile w dniu poprzedzającym dzień wyjścia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej byłeś zatrudniony, wykonywałeś inną pracę zarobkową lub prowadziłeś pozarolniczą działalność na terytorium Zjednoczonego Królestwa i nadal pracowałeś po tej dacie.

Organem przyznającym prawo do zasiłku jest starosta.

Należy podkreślić, iż starosta będzie mógł zaliczyć okresy pracy na terytorium Zjednoczonego Królestwa tylko w takiej sytuacji, gdy zarejestrowanie w powiatowym urzędzie pracy w Polsce nastąpi w okresie 12 miesięcy od dnia wyjścia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej. Po tym czasie nie będzie już możliwości uwzględnienia okresów pracy na terenie Zjednoczonego Królestwa poza okresem, za który opłacono składkę na Fundusz Pracy. Jeżeli zatem zamierzasz przebywać i pracować na terenie Zjednoczonego Królestwa po okresie 12 miesięcy od dnia wyjścia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej powinieneś już od dnia brexitu rozpocząć opłacanie składki na Fundusz Pracy w Polsce, jeżeli chcesz aby okres pracy na terenie Zjednoczonego Królestwa został Ci w przyszłości (po powrocie do Polski) zaliczony do okresu 365 dni uprawniającego do nabycia prawa do zasiłku oraz do okresu, od którego zależy wysokość i okres pobierania zasiłku. Podstawą przyznania prawa do zasiłku będą dokumenty wystawione przez urzędy brytyjskie.

UWAGA: Okresy zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub prowadzenia pozarolniczej działalności, które zostały już raz uwzględnione jako podstawa przyznania brytyjskiego zasiłku dla bezrobotnych, nie będą mogły stanowić podstawy przyznania polskiego zasiłku dla bezrobotnych na terytorium Polski. Fakt ten będzie dokumentowany na podstawie oświadczenia.

II. Korzystanie z usług rynku pracy i instrumentów rynku pracy na terytorium Polski przez obywateli Zjednoczonego Królestwa i członków ich rodzin.

Formy pomocy organizowane przez powiatowe urzędy pracy, tj. usługi rynku pracy (świadczone przez powiatowe urzędy pracy pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe i organizacja szkoleń) oraz instrumenty rynku pracy (kierowanie np. na staże, do prac interwencyjnych czy robót publicznych), do udziału w których do dnia poprzedzającego dzień wyjścia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej zostali skierowani obywatele Zjednoczonego Królestwa oraz członkowie ich rodzin, będą realizowane na zasadach wynikających z przepisów ustawy o promocji zatrudnienia do czasu ich zakończenia.